

Mai Világ

Független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Cluj, Str. Iuliu Mariu 8
Telefon: 6-30.

Október 15-én megkezdik a halottégetést Bukarestben

(Bucuresti, okt. 8.) A fővárosi krematórium már elkészült. Az első halottégetések október 15—20 között lesznek, egyelőre ki nem kért holttesteket fognak kísérletképpen elégetni.

Lisszabonba érkezett a D. 1230

Téves hír a gép katasztrófájáról — Folytatja útját az Azoriszigetek felé

(Páris, okt. 8.) Tegnap az a hír érkezett, hogy a D. 1230 Junkers-repülőgép Santa Cruz magasságában a tengerbe esett, Segélykérő S. O. S. jelzéseire egy hadihajót küldöttek ki, hogy keresse fel a repülőgépet. Cap Mondeso és Santa Cruz között lázasan keresgélnek a repülőgépet.

Ma azonban egy újabb lissaboni jelentés érkezett, amely szerint a gép nem zuhant le, hanem Cap Roca magasságában motorhiba miatt volt kénytelen Santa Cruz mellett leszállani. Miután a gép segélykérő jelzéseket adott le, a kormány azonnal segítséget küldött ki.

(Dessau, okt. 8.) A Junkers-művekhez a következő távirat érkezett: „Lisszabon, okt. 6. Egy óra husz perc. Lohse jelenti, hogy csupán a köd miatt szállt le. A gép és a legénység épségben van. Reggeli, hogy 6-án reggel eléri Lisszabont.”

(Lisszabon, okt. 8.) A D. 1230 német óceánrepülőgép ma délután 3 óra 40 perckor leszállt a Tájón. Holnap délután a repülőgép tovább startol az Azoriszigetek felé, miután benzin- és olajszerkezetét kielégítették.

(Lisszabon, okt. 8.) A D. 1230 repülőgép a Santa-Cruz melletti kényszerleszállásnál veszélyes sziklák közelébe került. A tengerpartra tódult lakosság nyomban felismerte a veszélyt, melyben a repülőgép forgott s ezért fáklyákat gyújtottak, majd hamarosan nagy máglyát raktak és riasztólövésekkel igyekeztek a repülőgép személyzetének figyelmét felhívni, ami sikerült is. Végül két halászbárka segítségével sikerült a repülőgépet elvontatni a veszélyes helyről.

Lohse pilóta csónakon a partra ment és táviratokat adott fel, majd élelmiszereket vásárolt. Este 9 órakor újból vizsgátért a repülőgépre. A gépet ma reggel Santa Cruzból, hol tegnap leszállt, egy vontatógőzös a Tajo torkolatáig vontatta, hol a D. 1230. újból felemelkedett és a folyó medre felett haladt egész Lisszabonig. A város felett néhány kört írt le, majd a Belem-kolostor közelében simán leszállt. A lakosság lelkes óvásokkal fogadta a német repülőket.

MAI PÉNZPIAC

Zürichi nyitás (okt. 8.) Berlin 123 önyolad, Amsterdam 208, Newyork 51860, London 2524 és fél, Páris 2035, Miláno 2835, Prága 1537 és fél, Budapest 9075, Belgrád 913, Bukarest 329, Varsó 58, Bécs 7320.

Három csődöt rendeltek el tegnap Kolozsváron

(Cluj-Kolozsvár, okt. 8.) A kolozsvári törvényszék tegnap délnél három kolozsvári kereskedő ellen rendelte el a csődöt. Délután 1 órakor kifüggesztették a hirdető táblákra a végzést, amely újabb szomorú bizonyítéka gazdasági életünk állapotának. Barla Ede textilkereskedő, Eliás Lajosné született Judovics Háni rövidárkereskedő, Bachusz Ármín, a Simplon-áruház tulajdonosa ellen indult meg a csődeljárás, ami még számos más kolozsvári cég felett is Damok-

les kardja gyanánt lebeg.

Barla Ede csődügyében csődtömeggondnoknak dr. Francu Ámos ügyvédet, Eliás Lajosné ügyében dr. Justiu Closea Juga ügyvédet és Bachusz Ármín csődügyében pedig Metes ügyvédet nevezte ki a törvényszék csődtömeggondnoknak. Mindhárom csődben a követeléseket november 12-ig lehet bejelenteni. Követelések hitelesítésének napja november 26. A csődválasztmányok november 28-án fognak megalakulni.

Ma reggel kivégezték Lecian Mártont

(Pozsony, okt. 8.) Jelentettük tegnap, hogy Olmütz lakossága hatalmas tüntetésekben követelte Lecian Martonnak, a halálraítélt rablógyilkosnak kivégzését, aki a napokban több társával kitört a fegyházból és megölte az őt üldöző katonát.

A halálraítélt Lecian ügyében benyújtott kegyelmi kérvényt a Kistapolcsányban időző

Masaryk elnök tegnap este elutasította

s így az olmützi hadosztálybíróóság ítélete jogerős lett.

Lecian előtt tegnap délelőtt tíz óra harminc perckor hirdették ki, hogy a köztársaság elnöke a Lecian halálos ítéletének hozzá felterjesztett kérvényét elutasította.

Lecian a végzés kihirdetését, mely sorsáról véglegesen döntött, merev nyugalommal hallgatta végig,

később azonban arca elsápadt és egész testében remegni kezdett.

Az elnök kérdésére, hogy kíván-e papi v. gasztalásban részesülni,

elutasítólag válaszolt,

azután rekedt hangon jelentette ki, hogy hozzátartozói közül sem akar senkivel találkozni. Arra a kérdésre, hogy mi az utolsó kívánsága, az felelte, hogy utolsó óráiban javítsák meg az élelmezését és lássák el cigarettával.

Azután újra apátiába merült és meredten bámult maga elé.

(Olmütz, október 8.) Az olmützi hadosztálybíróóság udvarán ma reggel hat órakor kivégezték Lecian Mártont, akit több rablás és gyilkosság miatt ítélték halálra. A kivégzésen, mely reggel 6 óra 3 perckor kezdődött, a hivatalos bizottságon kívül Lecian védői és több újságírók jelentek meg. A halál 6 óra 6 perckor következett be.

„Szó sem volt arról, hogy a kisebbségeket meghívjuk Gyulafehérvárra”

A nemzeti parasztpárt, a Magyar Párt, a Magyar Néppárt, a zsidó blokk és a szociáldemokrata párt nyilatkozatai

(Cluj-kolozsvár, okt. 8.) Saját tud.) A kormányhoz közelálló politikai pártok lapjaiban, de különösen az Indreptareban napok óta riasztó cikkek jelennek meg, amelyek szerint a nemzeti parasztpártnak Gyulafehérvárra tervezett kongresszusán a kisebbségek is meg fognak jelenni és a kisebbségi sajtóban erős agitáció folyik abban az irányban, hogy mennél nagyobb kisebbségi tömegek vonuljanak a gyulafehérvári gyűlésre. Az Indreptarea híradását átvette a Viitorul is, amely ezen az alapon napok óta élesen támadja a kisebbségeket és a nemzeti parasztpártot is.

A nemzeti parasztpárt körében érdeklődünk e híradás valódiságáról. A párt egyik vezető tagja a következőket mondotta a számunkra:

— Egyetlen kisebbségi lapban sem olvastunk olyan értelmű felhívást, hogy a

kisebbségek is jöjjenek Gyulafehérvárra. Amint hogy mi nem is hívtuk meg arra a kongresszusra a kisebbségeket, lévén a nemzeti parasztpárt kongresszusáról szó, ahova természetesen csak a pártnak a tagjai hivatalosak. Ha mégis valaki nézőként meg akar jelenni a kongresszuson, természetesen mi senkit sem fogunk abban megakadályozni. Ismétlem, szó sem volt arról, hogy a kisebbségeket is meghívjuk Gyulafehérvárra.

Érdeklődünk ezután magyar politikai körökben is. A Magyar Pártban senki sem tud arról, hogy a párt vagy tagjai közül bárki is meghívást kapott volna a kongresszuson való részvételre, de a részvétel különben sem volna szándékában a pártnak.

Ezután a nemzeti parasztpárttal barátságosabb viszonyban levő erdélyi néppárthoz fordultunk, de ott is kijelentet-

ték, hogy hozzájuk a nemzeti parasztpárt részéről semmiféle megkeresés nem érkezett. Ugyanilyen értelemben nyilatkoztak a volt zsidó választási blokk körében is. Sőt a szociáldemokratákhoz sem jött semmiféle közlés a gyulafehérvári kongresszusról, amelynek időpontját a nemzeti parasztpárt vezetősége állítólag csak három nappal a kongresszus időpontja előtt fogja közölni.

Ezek után fantasztikus kitalálásnak lehet minősíteni egyes bukaresti lapoknak azt a csökönyös állítását, hogy a kisebbségek is készülnek a nemzeti parasztpárt gyulafehérvári kongresszusára. Annnyit minden újságolvasó megállapíthat, hogy ilyen irányú agitációt egyetlen magyar lap sem folytatott

Egyre fokozódik a jugoszláv-bolgár háború veszedelme

(Belgrád, okt. 8.) A jugoszláv-bolgár viszony a Kovacevics tábornok elleni merénylet óta még rosszabbodott. Az elmúlt éjjel ugyanis 4 egyenként 5 tagból álló komitácisbando átlépte a határt és megtámadta Glissure községet, bombát vetve a csendőrkaszárnnyára, községvárára, postára és a vámhivatalra. A csendőrök és a jugoszláv parasztok harcba bocsátkoztak a komitácisokkal, akik összesen 20 bombát dobtak a falura, anélkül, hogy emberéletben kárt okoztak volna. A megtámadott községek ellenben súlyosan megsérültek. Reggelfelé a bandák visszavonultak bolgár területre. Egy másik összecitkőzés Monastir mellett volt, ahol a komitácisok a szerb patrullt támadták meg.

Mindezek a hírek rendkívül felizgatták a jugoszláv kedélyeket és az egész közvélemény követeli a kormánytól, hogy végre likvidálja a komitácisok működését.

A Kovacevics tábornok gyilkosainak letartóztatásáról szóló hírt megcáfolják.

Az ellenzék vezérei tegnap este összeültek és elhatározták, hogy a kormánytól valamennyi párt közös konferenciájának összehívását kéri a helyzet megvizsgálása végett.

A kormány nem engedélyezte a Narodna Obrana nacionalista szervezet vasárnapra összehívott népgyűlését.

Borzalmas vasúti szerencsétlenség Földvár mellett: kacsa

Tegnap délnél óriási izgalom támadt Kolozsváron a bukaresti expressz késése miatt. A forgalmi hivatalt valósággal megostromolták és rövid idő alatt a városban olyan hírek terjedtek el, hogy szerencsétlenség történt, melynek nyomán öt halottról, valamint huszonöt súlyos sebesült áldozatról szóltak.

Ma reggel végre kiderült, hogy mi okozta a késést. A brassói üzletvezetőséghez tartozó Földvár állomás melletti Százmogyorós megálló helyen összeütközött két üres tolató teherkocsi és várni kellett, míg a pályát eltakarították.

Borzalmas pusztítást végzett a felrobbant cséplőgép

(Giurgiu, okt. 8.) Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap estefelé a Giurgiutól nem messze levő Mihai-Braun tanyán. A szerencsétlenséget egy cséplőgép felrobbant kazánháza okozta, mely eddig ismeretlen okból, munka közben hatalmas detonációval explodált. A mértőföldekre elhallatszó robbanás oly erős volt, hogy a tanya környékén több ház súlyosan megrongálódott, a szomszédos istállók közül pedig kettő összedőlt, maga alá temetve a bennük levő szarvasmarhákat.

A detonáló kazánház a mozdonyselekt cséplőgépet valószínűleg darabokra tépte. A gépet igazgató mechanikus hőkeletét véres csatákban szedték össze a mentésre elősiető munkások.

A cséplőgép közelében dolgozó hat munkás közül négy súlyosan megsérült. Kettőnek közülük többi lemeztett lábát a robbanás ereje, az egyik műtét pedig a hatalmas légnyomás következtében megőrlött és elvesztette beszédképességét.

A szerencsétlenség áldozatait beszállították a giurgiuai kórházba. A vizsgálat megindult, annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

A Magyar Színház heti műsora

Szombat délután 4-kor: Nem nőülök. (Szilágyi Berta vendéjátékával. Poór Lili föllépésével.)
Szombat este 8 és fél órák: Boreca Amerikában. Premier-bérlet.
Vasárnap 2 és fél órák: Erdészleány. (Kolbay Ildikóval.)
Vasárnap 6-kor: A régi Oroszország.
Vasárnap 8 és fél órák: Boreca Amerikában. C) bérlet.

SELECT

HUGNETTE DUFLOS

Königsmark világhírű főszereplője
PALACES
gyönyörű rendezési filmben, St. Lorny
híres regénye nyomán
Monopol Filmcentrala

**Dreher-
Haggenmacher
Bakk-sör**

**Régi jó
minőségben
ismét
kapható!**

Kis üvegben is!

Hölgyeim!

Előre haladt idény miatt a legújabb filz és bársony kalapokat, még soha nem létezett olcsó árban árusítjuk a

CARMEN

kalapszalonn. Cluj. Cal. Victoriei 4.
(v. Kossuth L.-u.)

Urak!

Kalaptisztítás, festés,
alakítás és vasalás

FEHÉR

kalapüzem Cluj. Str. Memorandului (volt Unio) 21.

Ujabb országraszóló visszaélést fedeztek fel a CFR-nél

(Bukarest, okt. 8.) A fővárosnak újabb színes panama szenzációja van. A visszaéléseket ez esetben a „Sardeo” vállalatnál követték el az államvasutak kárára. A panama szereplői magasrangú tisztviselők, akik hamis számlákkal nagy összegeket vettek fel a CFR kereskedelmiügyi osztályától, az eladott jegyek legnagyobb részét pedig a legügyesebb trükkökkel eltagadták. Ugyanezen társaság tagjai vezették a panamakát a vasuti fürdőknél.

A felsőbb hatóság részéről most folyik a hivatalos vizsgálat, amelyet azon-

ban a Sardeo vidéki fiókjaira is kiterjesztenek. A nyomozás még csak kezdő stádiumban van és ezért a panama ideigzató részletei, a maguk eseményteljes érdekességükben, egyelőre hiányoznak.

Az országra szóló panamával kapcsolatosan Teodorescu vasutügyi vezérigazgató több hivatalos személyt megbízott, hogy a legnagyobb diszkrécióval külföldre utazzék és itt ellenőrizze a Sardeo ténykedését. A nyomozást tehát Európa összes államaiban megindították. A jegyiroda társaság üzlethelyiségeit egyelőre zár alá vették.

Harácsolt a pénzügyigazgató

(Braila, okt. 8.) Milliós visszaélés nyomára jöttek a brailai adóhivatalnál. Az eddigi vizsgálat és rovacsolás megállapította, hogy az állam kárára menő hatalmas arányú visszaéléseket maga Paraschid Mircea pénzügyigazgató vezetéke alatt állandó banda követte el. Hozzávetőleges becslés szerint az igaz-

gató, büntetéseivel, mintegy négy milliót sikkasztott el eddig a közönség nehezen összekuporgatott adóiból.

Letartóztatása után az adófőnök megnevezte cinkostársait Mitica Grama és Labania Serban adóágensek személyében. Az összegeket letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

Öngyilkos lett egy százados felettese zaklatása miatt

(Jasi, október 8.) Hughel kapitány, ki a Jasi lakossága között általános szimpáthiának örvendett, tegnap este 4 veronál és 4 szumbliát pasztillával megmérgezte magát. Hátrahagyott levelében bejelentette, hogy egyik felebbvalója zaklatásai miatt menekül a halálba.

Hughel kapitányt ez a felettese néhány nappal ezelőtt egy munkálattal biz-

ta meg és négy napi időt határozott meg annak elvégzésére. Mikor Hughel kapitány, annak lehetetlenségét bizonyította, felettese altisztek és legénység előtt gorbán leszállt, veréssel fenyegette és végül 10 napi fogházzal sújtotta. Hughel kapitány elkeseredésében öngyilkos lett.

A katonai hatóságok szigorú vizsgálatot indítottak az ügyben.

Erdei csata négy halottal egy régi harag miatt

(Roriori de vede, október 8.) Tegnap hajnali 4 órák Ghita és Tudor Diaconescu, Alexandru Jon, O. Sărbu, I. Jonescu és Gh. Vasia nevű parasztokból álló csoport elindult egy teherautomobilon szomszéd községbe, hogy onnan fát fuvarozzanak haza. Alig érték az erdő közelébe, kiugrott a bokrok közül egy másik csoport paraszt, állítólag Nicolae Jonescu volt rendőrmesterrel és megállásra kényszerítve az autót az uton keresztbe fektetett gerendákkal, agyba főbe verték az autót ülőket. Mikor ezek is védekezni kezdtek, Nicolae Jonescu Radu Militescu nevű

társával egyetemben revolvért rántott és lövöldözni kezdett.

A két dühöngő golyói leterítették Tudor és Ghica Diaconescut és egy Marin Militin nevű Serioaste községbeli parasztot, kit arra esolt a lövések zaja. Sărbu súlyos haslövést kapott és kórházba szállítása közben halt meg. Az autó többi utasai betört fejjel, kékre-zöldre vert testtel szabadultak. A lövöldözés után a támadók nyomtalanul eltűntek. A megindult nyomozás megállapította, hogy a tett oka régi keleti harag volt. Az eltűnt támadókat körözik.

Zöldhelyi Nusi elküldte a szegedi rossz kritikákat váradi ellenségeinek

(Budapest, okt. 8.) A napokban találkoztam Zöldhelyi Nusival, a múlt szezonban a nagyváradiak kedvence primadonnájával, aki tudvalevően arról is híres, hogy minden időben meg tudja találni a módot és az eszközt arra, hogy a közönség figyelmét magára vonja. Természetes tehát, hogy már beszélgetésünk elején megkérdeztem a szép, szőke primadonnától — aki jelenleg a szegedi színház tagja — hogy milyen „jó dolog” csinált legutóbb?

— Tudja, Szegeden borzasztó jól visselem magam. Nem mondom, a rendezővel van néha egy kis „purparlém”, de hát az mindenhol megéssik.

— És a bemutatkozásával kapcsolatban nem történt semmi?

— Nem... azaz hogy várjon csak. A „Sibill”-ben léptem fel legelőször. Az

ottani sajtó nem foglalkozott velem a legszívélyesebb hangon, sőt volt olyan is, amelyik „levágott” alaposan. Erre én az összes lapokból kivágtam a rossz kritikákat s másnap korán reggel egy borítékba téve, elküldtem a nagyváradi színháznak. A kritikák mellé az alábbi levelet írtam:

Kedves Ellenségeim!

Most reggel 9 óra van. Miután tudom, hogy „jóakaróim” legkésőbb 10 órákig elvárják ezeket a kritikákat váradi „kollégáimnak” — ime én megelőzöm őket egy lóhosszal, hadd örüljenek nekik minél hamarabb. Üdvözlettel Zöldhelyi Anna.

Ugyhiszük Váradon épen olyan mulattak a Nusihoz méltó ötleten, mint tették ezt a szegedi színháznál.

(Tommy).

SZÍNHÁZ - MOZI

Budapesti kritikák erdélyi könyvekről

Harc a „Magyar Fa Sorsa” körül

A budapesti Az Ujság ma ismertette Benedek Eleknek most megjelent hátor és szép röpiratát.

„Az erdélyi irodalom patriarchája kisbaconi remeteségéből most egy megjépen éleshangú füzetben a Szász Károly által megtámadott Makkai Sándor védelmére. A füzet címe: „A Püspök Meg A Püspöki”. Már magában is szenzáció, hogy Benedek Elek, aki egész munkás életében mindig mérsékelt, sőt engedékeny hangon szólalt meg, most az asztalra csap és az igaz ügy nemes hevületében a tollára hangfogót nem tesz. Beismeri, hogy Ady versein eleinte ő is meglepett. De elszakítva a magyar földtől, falusi magányában most megismerte Adyt és Makkai Sándor könyvének utmutatása mellett mélyebbre hatoltott ennek a zseninek a lelkében. Makkai mellett állást foglalt az egész erdélyi irodalom, mikor a marosvécsi Helikon nagydíjat koszorúképpen a „Magyar Fa Sorsa”-ra tűzte. A per eldőlt s hiába igyekszik bárki is, hogy az idő forgását az örök tepedés fekei közé szorítsa.

Benedek Elek érdekes és erőteljes röpirata bizonyára új mozgásba hozza az Ady-kérdést, amelynek tisztázása ugyan már nem szükséges, mert Ady nagyságának méltatása, habár ez a tény némely irányok számára kellemetlen is, már az irodalomtörténet lapjaira tartozik.

Kádár Imre; Nászrepülés

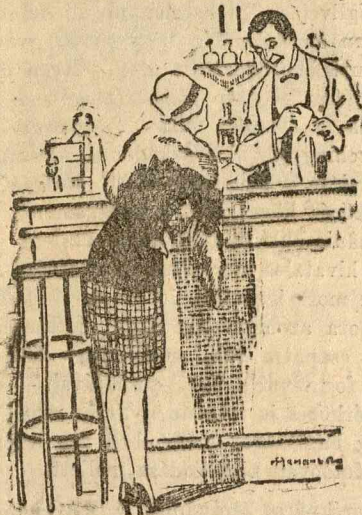
A budapesti Az Ujságban Pünköszt Andor a következőkben ismerteti Kádár Imre regényét, A Nászrepülés:

„Az erdélyi magyar irodalomban Kádár Imre a balszárnynon áll s a tipikusan székely írókkal szemben a nyugati kultúr felé való orientálódást képviseli. Miután tehetsége, de felkészültsége se kisebb, nem is esoda, ha nemzetközi értelemben is súlyos értékkel bír. Izig-vérg modern ember, aki előtt nem zárult el a tudomány döbbséte haladása. Emberbárázolásban a pszichoanalitika legfinomabb eszközeit használja fel. De teljes brutális erővel érzékelteti a háborút. Két rendkívüli embernek kemény küzdelmét írja le. Menekülnek egymás elől, de ez a menekülés mind közelebb sodorja egymáshoz őket. Végre mikor már hiszik, hogy egészen elszakadtak egymástól, a vágy ellenállhatatlanul csapja egymáshoz őket. A nagy sors tehát beteljesedik. De ez a beteljesülés csak a nő számára jelent feloldást, hogy jövőbe vetett hitével várhatja majd a gyermeket. A férfi vágyának ravatalán érzi, hogy minden célt elért s csak a kiábrándulás következhetik. A méhek sorsát választja magának s a mámoros éj után a halálba megy. Kádár Imre nem általánosít. A hőse muzikus: istenadta művész. A regény is ezen a ponton a zseni problémájára esuszik át. Ezt a problémát keresi az orvos legfinomabb műszereivel Kádár Imre, akinek súlyos mondanivalója a legszebb, kifejező magyar nyelvbe öltözik. A nemes könyvet Kós Károly háromszíni szép líleumetszetei díszítik s a Szépművész Céh a kiállításban izléssel párosítja a gazdagságot.”

Palaces. Rendkívül elegáns filmet mutatott tegnap a kolozsvári Select-mozgó, Palaces eimen. A film a legfényesebb luxus és elegancia világába vezet a nézőt és valóban hű képét adja ennek a világnak, amelyben a fény csak külszin. A Königsmark gyönyörű főszereplője, Hugnetta de Duflos játssza a film vezető szerepét és itt sem marad semmiben a Königsmark mögött. Ritkaság film ez, amelynek fotográfiái is legelsőrangúak. Harry Liedtke legújabb filmjében, amelyet az Uránia ad, nemcsak szépi, hanem művész is. Moosheim kisasszony pedig, akit nagy szerepben ezúttal ismerünk meg, valóban ragyogó.

HIREK

Biztos ismertetőjel

— Honnan tudta, hogy telefonos kis-
összony vagyok?

— Már kétszer rákiabáltam: Halló és
rám se hederített.

Uj házakat rombolnak Bukarestben

(Bukarest, okt. 8.) Bukarest Albastru
nevű negyedének polgármestere, Mino-
vici, a volt kolozsvári egyetemi tanár,
szigorú intézkedéseket léptetett életbe
az olyan házak tulajdonosai ellen, kik
építésszerű nélkül építkeztek és az
épített házaik nem illelnek belé a város-
rész városfejlesztési programjába.
Tegnap számunkban jeleztük, hogy az
ilyen házak lerombolását határozták el,
amit azután tegnap meg is kezdtek. La-
zureanu-utca 19. szám alatt gyönyörű
épületet emelt két városi építész, kik a
ház tulajdonosának azt állították, hogy
minden engedély megvan a ház építésé-
re. Az utólagos vizsgálat kiderítette,
hogy a két építész azzal a reménnyel
építette a házat, hogy utólag sikerül
majd építkezési engedélyt szerezni rá.

A vizsgálatnál az is kitűnt, hogy a
ház nem felel meg a városfejlesztési ter-
veknek és egy része éppen arra a terü-
letre épült, hol a város utcát akar vá-
gítani. Minovici professzor polgármester
elrendelte, hogy a ház azon részét, mely
a tervbevetett utcára épült, le kell bon-
títani. A két építész pedig akkora bü-
ntetéssel sújtotta Minovici professzor pol-
gármester, hogy abból a háztulajdonos
kára megtérül. További házrombolások
is várhatók még.

— A népszövetségi egyesületek szófia-
tanácskozása. Szófiából jelentik: Hol-
nap ül össze Szófiában a népszövetségi
egyesületek nemzetközi szövetségének
tanácsa. Október 10-én és 11-én a ta-
nács tanulmányozza a kisebbségi kérdések
kel foglalkozik. Ezzel kapcsolatban a
főtitkár jelentést terjeszt elő a kisebbsé-
gi kérdések ügyében követendő eljárás-
ról.

URANIA

HARRY LIEDTKE

GRETE MOSHEIM

közkezdelt művészek

FARSANGI MÁMOR

dramatikus vigjátékban.

Monopol Filmcentrala

DEUTSCH

férfi divalkülönlegességek Férfi
fehérmű méret után Cluj
Str. Memorandului (Unió-u.) 2.

— Magyarok Dél-Amerikában. Nyir-
egyházáról jelentik: Kállay Miklós fő-
ispán, aki most érkezett vissza brazilai
utjáról, elmondotta, hogy azok a ma-
gyar kereskedők és iparosok, akiknek ed-
dig sikerült elhelyezkedniük Dél-Ameri-
kában, elég jól boldogulnak. Azok azon-
ban, akik csak a két kezüket viszik
Braziliába, másra mint nehéz munkára
és igen nagy kiüzelemre ne számítsanak.
Sao-Paulo városában mintegy harmince-
ezer magyar él, legnagyobb részük ro-
mán és jugoszláv területről való. Igen
elhagyatott, nyomoruságos körülmények
között élnek. Két magyar iskola és nap-
közi otthon működik Sao-Paulóban, két
lelkész és önzetlen tanító dícséretet ér-
demlő vezetése alatt. Nemrég még négy
magyar egyesület volt, most azonban
már csak kettő működik. Az egyikben a
magyar intelligencia, kereskedők, ipa-
rosok tömörülnek, a másikban a Bécsen
keresztül emigráltak csoportja tömörül,
de a két egyesület összeolvadóban van.

SELECT

HUGNETTE DUFLOS

Königsmark világhírű főszereplője

PALACES

gyönyörű rendezési filmben, St. Lorny

híres regénye nyomán

Monopol Filmcentrala

— A vasuti szarkák. Bukarestből je-
lentik: Az utóbbi időben eggyel több
magánfeljelentés érkezett a vasutügyi
vezérigazgatósághoz arról, hogy ismeret-
len tettesek fosztogatják a postacsomag-
küldeményeket. A feljelentések nyomán
a vasutügyi igazgatóság szigorú vizsgá-
latot vezetett be, amely a tegnap délután
sikeres eredménnyel végződött. A fővá-
ros pályaudvarára érkező vonatok meg-
figyelésével megbízott detektívek ugyan-
is rájöttek, hogy a küldemények szar-
kái állami vasuti tisztviselők és a vonat-
személyzetből regrutálódnak. A felfede-
zés után a fővárosi államrendőrség le-
tartóztatta Arghura Mariu és Badea Ni-

solae vonatvezetőket, azzal gyanúsítva
meg őket, hogy azonosak a sorozatos
csomagfosztogatás tettesével. A későbbi
vizsgálat ezt a gyanúkat mindenben
igazolta. Megállapítást nyert ugyanis,
hogy a két letartóztatott tisztviselő
több személy közrejárásával nem csak
a vasutikocsikban, de lerakás után is
fosztogatták a vasuti küldeményeket.
Letartóztatásuk után átadták az ügyész-
ségnek, társaik után pedig nyomoznak.

URANIA

HARRY LIEDTKE

GRETE MOSHEIM

közkezdelt művészek

FARSANGI MÁMOR

dramatikus vigjátékban.

Monopol Filmcentrala

— Aki haragszik a beszállásolásra.
Kisenevből jelentik: Különös botrány
történt a szomszédos Tereclán község-
ben. A községben manőverező katonaság
közül, tiz katonát Jon Nichifa házába
szállásoltak el. Ez azonban annyira fel-
háborította a földmivest, hogy amint a
katonák elaludtak, minden főszerelést
ket az uccára hányt, az alvó katoná-
kat pedig ütlegelni kezdte. A lármára az
egyik arrajáró hadnagy benézett a ház-
ba, ahol neki is kijutott a földmives üt-
legeiből. A botrányt provokáló földmü-
vest letartóztatták.

— Kérem. Egy szegény árvalány
tegnap elvesztett egy bizományba ka-
pott gobelin képet. Ezután kéri a meg-
találót, hogy Wesselényi Miklós-utca 3.
szám alatt a fűzőkészítő műhelyben szí-
veskedjék leadni.

Villanyszerelés, rádió

alkatrész, villamos háztartási
cikkek, főzők, kályhák, lámpák
és csillárok stb.

„Metallum“ Radnai Oszkár

Cluj, Str. Nicolae Jorga 3.

Tóth Livia vége

Olvasták ezt a boldogtalan Tóth Li-
viát, könyörgöm?

A boldogtalan (óh, most már boldo-
gult), teremtes urilány volt, gazdag volt,
iskolázott... igen, többet is, mint átlag
a vidéki urilányok: az élet iskoláját is
látogatta Tóth Livia, miután az intézet-
ből kikerült. Mert az apja tönkrement,
a család leszegényedett és Livia kis
adag latinjával, németjével, franciájá-
val, algebrájával, szépirásával, netalán
gyors- és gépirásával állást keresett.

Állást. Jobban mondva ülést. Hogy az
irodában ülhesen délelőtti nyolctól ket-
tőig és délután háromtól hatig, hétig,
félnyolcig, félkilencig...

Van állás, igenis, a kiadóhivatalban,
az előtt a fülke előtt, míg a kisasz-
zony átkutatja az apróhirdetésekre be-
érkezett válaszokat, míg kiszól udvarias
unalommal, hogy: sajnos kérem, az ön
jeligéjére nem jött semmi... és aztán
ülés is van az előszobákban, míg az
igazgató urhoz be lehet jutni, ajánlkoz-
ni, meg a néha papa jóismerősénél, mert
éppen ebédnél ülnek odabenn. Ebéd
után kijön az a bácsi s végighallgatja
a jobb sorsra érdemes Liviáskát, köz-
ben nézegetve a saját kezefejét és vé-
gigvasalva a másik keze érző meleg uj-
jaival, merengve, mintha most fedezte
volna fel a kezeit, hogy azok ő hozzá
tartoznak... és aztán egy ilyen pörül-
járt Liviának kijáró részvétellel és kor-
rekt őszinteséggel utjára bocsátva őt,
hogy bizony kislányom ez nagyon szo-
moru és hát nagyon derék dolog, hogy
meg akar küzdeni az étellel, de hát tud-
nia kell, kislányom, hogy nehéz manap-

ság, nagyon nehéz a helyzet, ugyyszólván
lehetetlen elhelyezkedni, mindenesetre
szólni fogok az érdekében, ahol csak al-
kalmam lesz... reméljük a legjobbat,
majd értesíteni fogom kislányom, mi a
címe?

És rögtön elfelejti a gondbaborult kis
Liviát.

Tóth Livia urleány a végén elment
dolgozni a szövőgyárba.

Rögtön vége is a Tóth Livia históriá-
jának. Völegénye volt neki, egy uri fiú;
az az uri fiú, hogy-hogy nem, megtudta,
hogy Livia a szövőgyárban szövi a jö-
vendő boldogság álmait. És otthagya
Tóth Liviát. Tóth Livia pedig megölte
maga.

Édes istenem, ha ez az uri fiú vélet-
len nem olyan uri, amilyen uriak mi-
lünk az uri fiúk, csak olyan uri, mint,
mondjuk, Amerikában általában az uri
fiúk és annyival gazdagabb is vétele-
nül, mint általában Amerikában azok
az uri fiúk, esetleg milliárdosgyerek...
el lehet ugye képzelni, hogy kétszer any-
nyi szive támad, mikor rájön, hogy az
ő művelt, finom, kis uri szerelme, kit
eljegyzett, titokban a gyárban keresi a
becsületes kenyérét.

Azt a szerencsés befejezést, azt a
happy end-et unja már az ember a mo-
ziban. Oly olesó, oly mindennapi, hogy
az ilyen szerelmes szegény leány regé-
nyének boldogság a vége.

Idékin az életben jobb szeretem...
Ugy illet volna például szegény kis
Tóth Livia szövőgyári kinlódásának a
végére öngyilkosság helyett boldog be-
fejezése.

Pszt.

— Megkezdtek a Benes ellen indított
becsületsértési per tárgyalását. Prágából
jelentik: Az országos büntetőtörvény-
széken ma kezdték meg annak a pernek
tárgyalását, amelyet Hlavacek, a nem-
zeti demokrata párt főtitkára, becsület-
sértés miatt indított Benes külügymi-
nister ellen, aki a Csehszlovákia-ban
kijelentette, hogy ostoba és perfid kita-
lálás az a sok szóbeszéd, amely szerint
oktroj útján meg akarja változtatni az
alkotmányt. A mai tárgyaláson a távol-
maradását kimentő Benes külügyminisz-
ter tanuvallomását felolvasták, amely-
ben megállapítja, hogy nyilatkozatának
megszövegezésekor nem gondolt megha-
tározott személyekre, mert hiszen az el-
lene irányuló cikkek szerzőinek nevét
nem is tudta. A panaszos ügyvédjének
azt az indítványát, hogy újabb tanukat,
köztük Gajdát és Stribny volt minisz-
tert, hallgassanak ki, a bíróság elvetette.

— A tokiói francia nagykövet kaland-
ja. Tokióból jelentik: Billy francia nagy-
követ a Primanguet cirkáló két tisztjé-
vel automobilon sétakocsizásra indult s
eközben két részeg japán megtámadta.
A nagykövetnek nem esett baja, de a
verekedés során a rendőrség megérkezé-
sége két tiszt megsebesült. A támadó-
kat letartóztatták. A nagykövet az ügyet
jelentéktelen incidensnek tekinti s nem
tett lépéseket a japán külügyminiszté-
riumnál.

— Hevesi Piroska klasszikus hangver-
senye. Október 16-án, vasárnap este fél
9 órakor a kath. gimnázium dísztermé-
ben tartja ezidei első szülő-estélyét a
kiváló művész „Klasszikus Est” kere-
tében. A műsor rendkívüli érdekessége,
hogy csupa itt még nem hallott művek
kerülnek bemutatásra a XVII. század
mestereitől egész Beethovenig. A magas
nívóju estély jegyei Lepagenál kapható.

— INGYEN DIVATLAP. Minden
vevő, aki egy ruházataló anyagot vesz
a kolozsvári Gólya-áruházban, ingyen
ajándékul kap egy 68 oldalas divatalbu-
mot szabásmintával. A gyönyörű kiállí-
tású album üzletekben 120 lejbe kerül.

Christofle & Co Paris

világhírű evőeszközyár gyönyörű kivi-
telben készült legfinomabb minőségű
evőeszközök első szállítmánya meg-
érkezett és vételkényszer nélkül
megtekinthetők egyedüli árusítás:

Henry S. Braunfeld

Királyi udvari ékszerész, Cluj, Piața
Unirii (Főter) 15. Telefon 6-43.

Sofför kurzus!

Folytatólagos oktatás

METALLUM

Str. N. Iorga 3. és str. Brătianu 2

Iskolai felszerelések!

Fogkefe, ruhakefe, haj-
kefe, fésű, fogcseme,
szappan és cipőcseme
fiúknak 140 Lei
lányoknak 170 Lei
izléses összeállításban

Rózsa Royal drogeria

Cluj-Kolozsvár, Főter 26

„FOCUS“ tűzfavállalat

elsősz-
tályú búkkhasábot
szállít kedvező árban

CLUJ,

Str. Gh. Enescu (v. Gyulagyár-u.) 3

Telefon: 4-88.

Fogadjunk...

— Fogadjunk, el sem hiszi, ha mondom, hogy Anghelescu mester nincs megelégedve az érettségi eredményével. A diákok háromnegyede része bukott el.

— Nézze kérem. Az ünnepek előtt egy öreg aggszűz templomi helyet akart vásárolni. A hitközségi gondnok közölte vele, hogy csak páros helyek vannak már, tehát magányos hölgynek nem adhat helyet. Az aggszűz erre elhatározta, hogy férjhez megy a templomi ülés kedvéért. Az esküvő megtörtént, a templomi ülést kiadták, de a férj megszökött a nászéjszakán. Reggel a hölgy elment a bölcs rabbihoz és elpanaszolta esetét.

„De leányom, mondta a rabbi, hiszen maga elérte célját, most már nyugodtan imádkozhat!”

— Igen — felelte a hölgy, — de most itt állok férjhezmenve és mégsem megelégedve!”

— ? ?

— Maga azt hiszi, hogy Anghelescu azokkal a diákokkal nincs megelégedve, akik elbuktak? Dehogy! Ő azokkal elégedetlen, akik a pórtértségen átmentek.

— Hát akkor miért tartja fenn az iskolákat?

— Hogy legyen hová benézni.

— Mi az, hogy benézni?

— Nem ismeri? Egy szegény ifjú, akinek szintén nem volt templomi ülése, így szól a szigorú portáshoz: „Portás bácsi, csak be akarok nézni egy percre, egy ismerősömet keresem.” Pár perc múlva a portás fülönfogja és felháborodva sugja: „Maga ganef, hiszen maga imádkozik.”

— Értem, Anghelescu ur is azt mondja fiainknak: „Maguk ganefek, maguk tanulni akarnak.”

— Ugy van, Pancser ur és mára ebben maradunk.

— Pardon, egy szóra Pancser ur. Ezt a viccet mintha már hallottam volna valahol, csak úgy át van mázolva.

— Azt hittem, újnak fog látszani, mert Segesváry és Társánál vett festékekkel mázoltam át.

Hölgyek! Legújabb modellek **meglepő** jutányos árban, valamint elakítás **FEHÉRNÉL**

Cluj Str. Memorandului (volt Unio) 21

Jobb világítás!
Több teljesítmény

Gyáiban
üzletben
üzemben

az új

Tungsram Diámpa
által
Vigvazunk az újformára!

Négy ismeretlen vándor kegyetlenül meggyilkolta a korcsmárost, a feleségét és a sógornőjét

(Târgu-Giul, okt. 8.) Borzalmas rablógyilkosság történt tegnap éjszaka Târgu-Logresti községben. A rablógyilkosság áldozata Ilie Prodan, a község korcsmárosa, felesége és nővére, akiket másnap reggel borzalmasan összeroncsolott testtel találtak meg a község lakói. A véres éjszakai rablótámadásról az alábbi tudósításunk számol be:

Tegnap este négy ismeretlen vándor érkezett Târgu-Logresti községbe. A magas termetű erős szál férfiak befordultak a korcsmába és bort kértek Ilie Prodan korcsmárostól. Miután a záróra elérkezett, a korcsmáros gyerekeit elküldte lefeküdni, ő pedig kint maradt, hogy a négy ismeretlen látogatótól beinkasszálja a bor árát. Az egyik ismeretlen úgy tett, mintha fizetni akarna. Miközben Prodan a pénzt számolta, az idegen lekapta válláról a fegyverét és kétszer a korcsmára lött. Az egyik golyó súlyosan találta a korcsmárost, a másik a falba furódott.

A korcsmáros felesége a lövésnek zafára kirohant a lakásból, de a következő pillanatban már mind a négy bandita a torkát szorongatta. Fél holtra verték az asszonyt, majd kivették belőle, hogy férje hol tartja a pénzt. Miután a korcsmáros házaspárt megkínzták, összeszedték a kisebb értékeket és az udvarra vitték, itt összeesomagoltak s visszatértek a korcsmába. Látták, hogy a vérben fetrengő korcsmáros és a felesége is kezdenek magukhoz térni. A kegyetlen rablók erre dorongokat ragadtak és addig ütötték az elalélt házaspárt, amíg borzalmas kínok között mindkettő kiszívódott. Közben a korcsmáros sógornője is felébredt a zajra, a résen levő banditák azonban egy hatalmas csapással végeztek vele is.

A hármast rablógyilkosság óriási riadalmat keltett a környéken. A csendőrség hajsztát indított a nyomtalanul eltűnt kegyetlen rablógyilkosok elfogatására.

A titkos tudományok nemzetközi kongresszusán bemutatták a kis román médiumot

Negyven előadás az okkult tüneményekről — Mozgófényképen mutatták be, hogy keletkeznek Zogu Eleonorán a karmolások, harapások, tüszurások, melyeket a „draku”-nak tulajdonít

(Páris, okt. 8.) A parapszichológiai kongresszus ma ért véget. A világ minden részéből egybegyűlt kiváló tudósok — legnagyobbbbrészt egyetemi tanárok — tárgyalták a parapszichológia tüneményeit és kérdéseit.

A kongresszus megnyitását megelőző estén a Palais d'Orsayban gyűltünk össze, hogy megismerkedjünk egymással. Minden nemzet csoportokban volt képviselve. A franciákon kívül 16 német, 8 angol, 7 amerikai, 7 svéd, 3 norvég, 6 spanyol, 5 olasz, 4 román, 6 cseh, 4 jugoszláv jelent meg. Magyar csak egy volt.

Hans Driesch dr. lipcsei egyetemi tanár elnököl, aki egyúttal elnöke az 54 év óta fennálló angol „Society for Psychical Research”-nak (az angol okkult kutató társaságnak).

— Mi ma egy fiatal tudománnyal foglalkozunk — mondotta Driesch németül — és pedig a legrégibb tudományos egyetem falain belül, a nagytekintélyű Sorbonne-ban. E tény által

ez a tudomány hivatalos elismerést nyert!

Erre az elismerésre ugyan sem ennek a tudománynak, sem pedig nekünk, követőinek nincsen szükségünk, de igen is szüksége van erre a külvilágnak, hogy kételyei és előítéletei megintatassanak. Driesch ezután franciául elmondta érdekes előadását. Kiemelte, hogy a lélek és a test, ha okozati összefüggésben állnak is egymással, különböző természetű két lénynek tekintendők.

A lelki tünemények azonban valószínűleg spiritizista természetűek. A kapu kitárol, mert a biológia és a pszichofizika szemüvegén keresztül nézve egy élő lelke és egy halott lelke között csak állapot- és modalitáskülönbség van.

A berlini Kröner dr. egy. tanár előadást tartott Eleonora Zugun fenomenjeiről.

Ez a 14 éves korafejlett román leány attól a képzeletől van eltelve, hogy őt nagy draku (ördög) környezi, aki szinte hihetetlen tünemények előidézője. Tá-

gyak „jönnek” és „eltűnnek”. Ő maga pedig titokzatos karmolásokat stb. szenved, melyeknek a nyomai legszigorúbb ellenőrzés mellett nap-nap után számtalanszor észlelhetők.

E jelenségekről mozgófényképfelvételeket készítettek és azokat Wassilko-Reski grófnő a kongresszuson bemutatta.

Es így saját szemünkkel láttuk, hogyan keletkeznek és fejlődnek a karmolások, harapások, tüszurások, melyeket a „draku”-nak tulajdonít, mely állandóan szorosán tartotta a leány kezét.

Rudolf Tischner dr., müncheni tanár Silbert médiummal folytatott kísérleteiről számolt be. Szigorú ellenőrzés mellett, még a médium kezét és lábát fogták, a tőle távol fekvő ezüsttárcára ez a szó karcolódtatott be: „Nell”, egy hegedű a vonója, egy csengő megmozdult, felemelkedett,

sőt egy nehéz asztal is a levegőbe emelkedett;

egy kész villanylámpa rendkívüli fényvel kigyulladt. Meggyőződött róla, hogy a kísérletek sikerültéhez nem kellett sötétség, mert teljes nappali világítás mellett is megtörténtek.

G. A. Weltz dr. (München) elmondotta, hogy thermográffal figyelte a médiumokat s megállapította, hogy a kísérletek alatt

feltűnő hideg áramlott belőlük, amit a jelenlévők mind éreztek. Johann Verwey, a lyoni egyetem bölcseztanára Fritz Fastenrath médiummal végzett kísérleteiről számolt be. A médium transzállapotban

a betegek betegségét pontosan diagnosztizálja — amennyiben transzállapotban az illetők betegségét szenvedik.

Josef Boehm dr. (Nürnberg) a híres kommersreuthi Neumann Terézről adott elő,

aki mint ismeretes egy egyszerű vallásos bajor parasztlány. A testén időről-időre Krisztus sebei jelentkeznek. Az előadó objektíven ismertette az itt felmerülhető teóriákat, rámutatva a manifestáció jelentőségére. B. K.

SPORTVILÁG

Az olimpiai nap programja. Délután 2 órakor a Haggibbor és KMSC csapatai játszanak. A KMSC a galaciakkal nagyon megerősödött és különösen védelme képez kemény diót. A Haggibbor Kínigilivel és Siehermannal áll fel és erősen ambicionálja, hogy hiveit győzelemmel örvendeztesse meg. Reméljük, hogy fajn és szép mérkőzésben lesz részünk, s Adorján bíró megfűkezi a Rotsching-féle durváskodókat. Délután 4 órakor a Románia—KAC barátságos mérkőzés következik a programmon. A Románia-nak tulajdonképpen ez lesz az első hivatalos szereplése, mert játékosait csak most igazolták le. — A játékosok névsora azonban egy nagy játékerejű, erős csapatra vall, amely nagy küzdelmet fog vívni a KAC csapatával. — Ez a mérkőzés is teljesen nyílt és remélhetőleg barátságos szellemben fog lefolyni Moldovan bíraskodása mellett.

Kerékpáros kirándulás. A KAC kerékpárosztálya f. hó 9-én vasárnap reggel kirándulást rendez a torádi hasadékhöz. Találkozás fél 8 órakor a Román Opera előtt. Vendégeket szívesen látnak. Vezető Hartmann László.

Ujból a MAC nyerte a kegyeleti stafétát. Budapestről jelentik, hogy az október 6-i kegyeleti stafétát a MAC nyerte ezuttal harmadszor a KAOE, BEAC és FTC előtt. — Somfay volt a MAC utolsó futója, aki 21 p. 50 mp. idő alatt futva be, helyezte el koszorúját az ismeretlen katona emlékszo-
brán.

Magyarország—Csehszlovákia. A vasárnap nagy eseménye lesz a cseh—magyar válogatott mérkőzés Budapesten. Egész Európa hatalmas érdeklődéssel várja a meccs kimenetelét. Ha a magyar csapat esatársára — Ströck—Konrád—Orth—Hirzer—Kohut egészségesen áll fel és kijátssza a nagy nevekhez méltó formát, akkor győznie kell. — A mérkőzésről kiküldött tudósítónk részletes távirati tudósítással fog beszámolni hétfői számunkban.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy-zeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. — Álláskeresőknek 50% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelíges levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Kiadó lakás

Kétszobás helyiséget irodának Főter közelében azonnalra keresek. Lehet emeleten is. Cím a kiadóban.

2—3 szobás kertes lakást keresek fürdőszobával. Cím a kiadóban.

Alkalmazás

Felnőtt férfiak és nők lapkihor-
dásra kerestetnek. Cím a kiadóban.

Kifutófiút keresek. Cím a kiadóban.

Különféle

Gyermek sportkocsik, autók, hajtányok, triciklik és gyermekjátékok szép és erős kivitelben Kendoff István gyermek-kocsi üzemből nagyban és kicsinyben a legolcsóbb árban kaphatók. Strada Noua (Uj-utca) 20.

Világvárosi kirakata lesz, ha a világitását a Constructio-val szerelteti. Cluj, Piata Unirii 6, telefon 83.